

HOT NEWS – EXTRA – STOP PRESS – HOT NEWS – EXTRA – STOP PRESS

Willem van der Waal

foto: Arnoud B. v. d. Berg (15-11-89)

Hè hè, tjonge tjonge, eindelijk is het dan zover! Ook Amsterdam heeft een echt zeldzame vogel binnen z'n grenzen. Poeh poeh, nou nou, dat is nog net op tijd.

Nadat er deze eeuw ooit eens een Arendsbuizerd (12-12-1905) en een Dunbekwulp (17-5-1919) in de stad verschenen, dan nu een Rotskruiper op 13-11-1989, en wel op het gebouw van de Vrije Universiteit aan de de Boelelaan. Heerlijk nieuws voor die vogelaars die er een lijst op na houden (de zogenaamde Lijsters). Deze Rotskruiper (op z'n Amsterdams ook wel Muurgluiper) kan dus op de vaderlandse lijst. Want ook voor het vaderland is het een nieuwe soort. Nou ja, in 1992 verdwijnen de Europese binnengrenzen en kan die zeldzame Franse, Duitse of welke elders in Europa waargenomen Rotskruiper dan ook gewoon op elke lijst. Want ja, ook de vogelaar is er in soorten. Zo heb je Jaarlijsters, Eeuwlijsters, Europalijsters, Huissoortlijsters, enzovoort. Maar terug naar de Rotskruiper.

De dag van ontdekking gaf tafelen te zien die we alleen kennen van het NOS-journaal en welke gemaakt zijn in door (burger)oorlog verscheurde steden. Zo zijn er vlak voor het VU-gebouw riool- en trambaan-aanleg-greppels gegraven. Zo'n 20 zwaar bepakte en bezakte vogelaars storten zich met doodsverachting door deze greppels en zandvlakten als de kreet "hij zit aan de zijkant!" weerklinkt. Op die manier werd het VU-gebouw diverse malen omsingeld. Nee, dan de DBA-fluit. Als iemand de vogel had terug gevonden dan liet hij of zij een fluitsignaal weerklinken en allen snelden dan richting fluit. Maar in het weekend volgend op de maandag dat de Rotskruiper werd ontdekt, werden er ook voetbalwedstrijden gespeeld op de vlakbij gelegen sportvelden! Als de scheidsrechter voor buitenspel floot waren er steeds weer vogelaars die zich rotronden rond het gebouw om de fluit te vinden. Al met al een kostelijk schouwspel.

Dat er ook goede zaken werden gedaan valt te lezen in het stukje uit Trouw. Zakelijk gezien was het voor Amsterdamse vogelaars een winstgevende soort. Nu hoefde je niet helemaal naar Noordoost Groningen, Zeeuws-Vlaanderen of Zuid-Limburg te reizen, nee gewoon om de hoek, dat is nog eens luxe. Voor meer bijzonderheden verwijs ik naar de hierbij afgedrukte krantenknipsels (ook radio en tv hebben belangstelling getoond voor deze vreemde eend in de bijt). Te zijner tijd zullen in de daarvoor bedoelde vogelbladen zoals Dutch Birding meer en degelijker informatie verschijnen. Maar ja, bij zo'n extra nieuwsflits moet er snel worden gehandeld en dus ... is het het bovenstaande geworden.

rotskruiper, handel en wandel

Zo kon men foto's van het dier kopen. Arnoud van den Berg, top-vogelaar en -vogelfotograaf, verkocht in het weekeinde zo'n zestig af-drukken: de kleine voor drie, de grote (20x15 cm) voor vijf gulden. Dat wordt de trend, dunkt ons. Bij toekomstige ornithologische dwaalgasten die meer dan een bliksembezoek aan Nederland afleggen, zullen fotografen hun werk aanbieden. Er zullen T-shirts met afbeelding van vogel, en vermelding van plaats en datum verkocht worden, gesigneerd door de ontdekker.

Maar wat de echte ornithologen bezighoudt, is waar het vogeltje vandaan komt. Twee mogelijkheden: uit Europa of uit Centraal-Azië, de Himalaya. Om dat te weten te komen zou men het dier even in de hand moeten onderzoeken, even moeten vangen dus. Dat is niet echt prettig met al die belangstellenden om je heen. Het zou wel eens mis kunnen gaan. Het zeldzame dier zou er zelfs in kunnen blijven. En dat is net zoiets „als het laten vallen van een ei van de bijna uitgestorven Californische condor“, aldus Van den Berg.

Trouw, 22-11-'89

drukke dagen voor rotskruiper van vu

Nu al ruim een week beheerst een rotskruiper de Vrije universiteit aan de De Boelelaan in Amsterdam-Buitenveldert. *Tichodroma muraria* – potjes-Grieks/Latijn voor: 'hij die snel tegen muren oploopt' – heeft intussen een vast leefpatroon ontwikkeld. Na het opstaan vliegt de vogel een tijdje rond op het universiteitsterrein, klimt eens tegen een muur of schoorsteen op, brengt een laatste bezoek aan de neonletters tegen het hoofdgebouw, om daarna richting stad te vertrekken. De suffe vogelaar die het dier dan nog gemist heeft, moet tot vier uur 's middags wachten.

Omstreeks die tijd is het dier plotseling weer terug. Vaak staan op zijn minst tientallen mensen hem (of haar) op te wachten. Meestal ziet men met prachtig licht – de De Boelelaan ligt wat dat betreft ideaal – de gebergtevogel met zijn rood-zwart-witte vleugels flikkeren, het gedrag dat de vogelaars bijkans wild van enthousiasme maakt. Tegen vijf uur zoekt de vogel vermoeid zijn slaapplek op; afwisselend schijnt hij achter de neon-R of -S van UNIVERSITEIT te slapen. Afgelopen weekeinde was het goed druk. Zondagmiddag waren er minstens 120 vogelaars uit Nederland, Engeland, West-Duitsland, Frankrijk en België aanwezig. Enkele liefhebbers uit Groningen (al om vijf uur 's ochtends vertrokken) zagen het vrij tamme dier als in een droom vlak voor zich op de grond zitten. Mensen die al drie keer tevergeefs naar Zwitserland waren gereisd om de rotskruiper te zien, kwamen op de De Boelelaan volledig en goedkoop aan hun trekken. En zelfs de commercie sloeg bescheiden toe.

Zeldzame rotskruiper strikt neer op de VU

Van een onzer verslaggevers

AMSTERDAM – Op het hoofdgebouw van de Vrije Universiteit in Amsterdam is gisterochtend een zeer zeldzame vogel ontdekt, een rotskruiper. Het dier is danig uit de koers geraakt, want de meest nabije leefgebieden bevinden zich in de Alpen. Nooit eerder werd in Nederland een rotskruiper gezien. De vogel is iets kleiner dan een spreeuw en behoort volgens veel vogelaars tot de mooiste van Europa. Het dier is leigrijs en steekt derhalve nauwelijks af tegen rotswanden in het hooggebergte, waar hij tegenaan klautert. Dat verandert zodra hij vlinderachtig begint rond te vliegen; dan worden felrode vleugels met zwart-witte punten zichtbaar. Op de VU verbaasde de vogel de tientallen waarnemers door beurtelings op alle letters van de naamvermelding 'Vrije universiteit' neer te strijken. Rotskruipers zijn dermate zeldzaam en gewild, dat ze behoren tot de lokvogels die tour-operators beloven op buitenlandse vogelreizen. De verwachting is daarom dat vandaag honderden vogelaars naar Amsterdam zullen stromen, alleen al om reiskosten uit te sparen. Mocht de rotskruiper de afgelopen nacht gevlogen zijn, dan zullen de liefhebbers hun blik moeten richten op België. Daar zijn de afgelopen winters bij steengroeven ook nu en dan rotskruipers gezien.

Trouw 14-11-'89

de Telegraaf 16-11-'89

door Bas Streumer

AMSTERDAM, donderdag

Een nog nooit eerder in ons land gesignaleerde vogel, de rotskruiper, zorgde gisteren en dinsdag voor een ware trek van vogelliefhebbers uit binnen- en buitenland naar de hoofdstad. Het verdwaalde waarschijnlijk uit de Alpen afkomstige dier nam begin deze week zijn intrek achter de neonletters van het gebouw van de Vrije Universiteit (VU) in Amsterdam.

Ongeveer 50 vogelkenners ontdekten gisteren aan de gevel van het hoofdgebouw van de VU ter hoogte van de 15e verdieping de rotskruiper (*Tichodroma muraria*) een 16-17 centimeter grote insekteneter, die zich het liefst ophoudt in ruïnes en stijle rotswanden.

Alpen

Hij heeft een karakteristieke lange, gebogen snavel. De markante vogel is gemakkelijk te herkennen aan zijn grijs met karmijnrode plekken en witte vlekken op de zwarte vleugels. De vogel hoort oorspronkelijk thuis in hooggebergtes als de Pyreneeën en de Alpen en komt ook voor in Zuid- en Centraal-Eurazië en Groot-Brittannië. De rotskruiper is tot nu toe drie keer in België waargenomen.

Al dagen lang lopen tientallen vogelliefhebbers en -deskundigen met camera's en grote verrekijkers om het VU-gebouw heen.

• Tientallen vogelliefhebbers rekten zich uit om een blik op de rotskruiper te kunnen werpen.

Foto: Dirk Jan Prins